

Igényérvényesítés jogellenes módja

MAGYAR ÜGYVÉDI KAMARA ORSZÁGOS FEGYELMI BIZOTTSÁG MÁSODFOKÚ FEGYELMI TANÁCSA

FF/063/2019.

A Magyar Ügyvédi Kamara országos fegyelmi bizottságának másodfokú fegyelmi tanácsa **az eljárás alá vont** ügyvéd (KASZ: .xxx , iroda:xxx .) fegyelmi ügyében a Székesfehérvári Regionális Fegyelmi Bizottság fegyelmi tanácsának 2019. június 17. napján F.50/2/2018. sz. alatt hozott határozata ellen az eljárás alá vont ügyvéd részéről bejelentett fellebbezés folytán 2019. november 6. napján tartott tárgyalásán a következő

határozatot

hozta:

A Magyar Ügyvédi Kamara országos fegyelmi bizottságának másodfokú fegyelmi tanács a Székesfehérvári Regionális Fegyelmi Bizottság fegyelmi tanácsának F.50/2/2018. sz. határozatát megváltoztatja, és az eljárás alá vont ügyvédet írásbeli megrovás fegyelmi büntetésben részesíti, és mellőzi az Üt. 37. § a) pontjára történő hivatkozást.

Kötelezi eljárás alá vont ügyvédet, hogy a másodfokú határozat kézhezvételétől számított 15 napon belül fizessen meg a Veszprém Megyei Ügyvédi Kamara pénztárába 50.000.-Ft, azaz Ötvenezer forint másodfokú eljárási költséget. A másodfokú fegyelmi eljárás átalányköltségét a Veszprém Megyei Ügyvédi Kamara a jogerős és végrehajtható fegyelmi határozatban a költségek megfizetésére előírt határidő leteltét követő tizenöt napon belül átutalja a Magyar Ügyvédi Kamara részére.

A határozat jogerős.

A másodfokú határozatot az eljárás alá vont ügyvéd és az országos fegyelmi főbiztos közigazgatási perben támadhatja meg. A keresetlevelet a másodfokú határozat kézbesítéstől számított 30 napon belül a közigazgatási perekre irányadó szabályok szerint kell az országos fegyelmi bizottság ellen előterjeszteni.

Indokolás:

I.

A fegyelmi eljárás alapja és eljárási keretei

1. Az eljárás alá vont ügyvéd ellen X. Y. panaszos terjesztett elő fegyelmi eljárás elrendelésére

irányuló bejelentést a Veszprém Megyei Ügyvédi Kamarához 2018. november 16-án érkezett beadványában. A bejelentésben a panaszos azt kifogásolta, hogy az eljáró ügyvéd – A.B és C.D. felek megbízásából eljárva, 2018. október 5-i keltezéssel – alaptalan, sértő hangvételű, ellene büntetőeljárást kilátásba helyező felszólítást juttatott el hozzá.

2. A Veszprém Megyei Ügyvédi Kamara Elnöke – 202/2/2018 szám alatt – 2018. november 23-án felhívta az eljárás alá vont ügyvédet nyilatkozattételre. A 2019. január 3-án beérkezett észrevételeket követően, a vezető fegyelmi biztos F/50/2018. szám alatt, 2019. január 10-én indítványozta a panaszolt ügyvéddel szemben az előzetes vizsgálat elrendelését. Az indítvány alapján a kamara elnöke – a 2010. január 10-én kelt határozatában – az előzetes vizsgálatot a MÜK fegyelmi eljárásról szóló 20/2018. (XI. 26.) MÜK szabályzata (a továbbiakban FESZ) 14. § (1) bekezdése szerinti eljárásban, az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Üttv.) 37. § a) pontjába ütköző fegyelmi vétség miatt elrendelte.

3. A vezető fegyelmi biztos – 202/6/2018. számú, 2019. január 17-én kelt átiratában – felhívta az eljárás alá vont ügyvédet igazoló nyilatkozat megtételére. A felhívást a panaszolt ügyvéd 2019. február 11-én vette át, melyre a 2019. február 19-én érkezett beadványában – mellékletekkel kiegészített – a felelősségét tagadó érdemi nyilatkozatot tett. Ebben hangsúlyozta, hogy kizárólag jogszerű hátrányt helyezett kilátásba, ami nem lehet jogellenes.

4. A Veszprém Megyei Ügyvédi Kamara az F/50/2018. számú, 2019. március 26-án kelt határozatában az előzetes vizsgálatot megszüntette és az eljárás alá vont ügyvédet figyelmeztetésben részesítette. A határozat indokolása szerint az ügyvédi felszólító levél nem volt megalapozott, mivel nem tartalmazza az arra vonatkozó okfejtést, hogy a panaszosnak mely, múltbéli magatartása lehetne esetleg alkalmas a kilátásba helyezett hátrányok igazolására. A döntés jogi indokolása azt tartalmazta, hogy a kifogásolt magatartásával az eljáró ügyvéd megszegte az ügyvédi hivatás etikai szabályairól és elvárásairól szóló 6/2018. (III. 26.) MÜK szabályzat (a továbbiakban: Etikai Szabályzat) 13.1. és 13.3.a) pontjait, amivel az Üttv. 107. § a) pontja szerinti fegyelmi vétséget követett el. A büntető joghátrány kilátásba helyezése ugyanis nem megengedhető, mert hiányzik annak jogi levezetése, hogy a panaszos mely magatartása vonhat magával büntetőjogi jogkövetkezményt. Ugyanakkor a fegyelmi jogkör gyakorlója ezt kisebb súlyú szándékos fegyelmi vétségnek minősítette, így az eljárás alá vont ügyvéddel szemben ennek megfelelő, kisebb súlyú joghátrányt alkalmazott.

5. Az eljárás alá vont ügyvéd a határozattal szemben kezdeményezte a fegyelmi eljárás lefolytatását és ennek eredményeképpen a joghátrány hatályon kívül helyezését, az előzetes vizsgálat megszüntetését. Indokolásában hivatkozott arra, hogy a panaszos korábban (2003-ban) már az ellenérdekű peres fél ügyvédjét is megpofozta a bíróság folyosóján, s ezen ügy következményei is azt mutatják, miszerint nagyon is tisztában van az erőszakos magatartás büntetőjogi következményeivel. Mindazonáltal a felszólító levelében nem a múltbéli magatartásait fejtegette, hanem a jövőre nézve szólította fel arra, hogy tartózkodjon az ügyfelei sérelmére a pénzügyi kölcsönügylethez kapcsolódóan büntetőjogilag értékelendő magatartást tanúsításától. Udvariasan, de határozottan, pontosan és részletesen körülírta továbbá, hogy milyen körben óvakodjon a panaszos az ügyfelei írásbeli vagy szóbeli megkeresésétől, sérelmükre bármilyen cselekmény

elkövetésétől. Előadta, hogy a levél eredményes is volt, mert azt követően a panaszos tartózkodott is a nemkívánatos magatartás tanúsításától. Rámutatott arra is, hogy a panasztevő a – rendeltetésellenes joggyakorlással igénybe vett – fegyelmi eljárás kezdeményezésével egyszerűen őt, mint jogi képviselőt ki akarja vonatni az eljárásból.

6. Ezt követően a vezető fegyelmi biztos a 2019. április 2-án kelt F. 50/2018 szám alatti (202/11/2018 iktatószám szerinti) határozatában az eljárás alá vont ügyvéddel szemben – az előzetes vizsgálat elrendelésével azonos jogalapon – kezdeményezte a fegyelmi eljárás lefolytatását.

7. A Fejér Megyei Regionális Fegyelmi Bizottság az ügyben 2019. június 17-re tárgyalást tűzött ki, amelyen meghallgatta az eljárás alá vont ügyvédet és a panaszost is; az eljárás alá vont ügyvéd által előterjesztett további bizonyítási indítványokat azonban elutasította.

8. Az eljárás alá vont ügyvéd az eljárás során fegyelmi felelősségét nem ismerte el és fenntartotta az írásban korábban több ízben kifejtett álláspontját.

9. Az első fokon eljáró, a Székesfehérvári Regionális Fegyelmi Bizottság Fegyelmi Tanácsa a F.50/2/2018.számú, 2019. június 17-én kelt határozatában az eljárás alá vont ügyvéd felelősségét 1 rendbeli szándékos fegyelmi vétség elkövetésében állapította meg, s emiatt megrovás fegyelmi büntetéssel sújtotta. Kötelezte továbbá az eljárás során felmerült eljárási költségek megfizetésére is.

10. A fegyelmi határozattal szemben az eljárás alá vont ügyvéd, törvényes határidőn belül, 2019. július 24-én kelt és 2019. július 29-én érkezett beadványában részletes ténybeli és jogi indokolással ellátott írásbeli fellebbezést terjesztett elő, melyben az elsőfokú határozat megváltoztatását és az eljárás megszüntetését indítványozta. Okfejtésében – a korábbi indítványaiból ismert álláspontját is fenntartva – hivatkozott arra, hogy az elsőfokú fegyelmi tanács figyelmen kívül hagyta a panaszos mentalitását igazoló bizonyítékait és (az ügyvéd mellett) a megbízója bántalmazására vonatkozóan is a panaszos önellentmondásos nyilatkozatát fogadta el. Ugyanakkor nem értékelte, hogy a felszólító levél tartalma nem múltbéli eseményekre vonatkozott, hanem a jövőre nézve tartalmazott a panaszos számára – megfelelő magatartás tanúsítására irányuló – figyelemfelhívást; mindezt azonban udvarias formában, sértő, dehonesztáló kifejezések nélkül.

11. A jogorvoslatra figyelemmel a Magyar Ügyvédi Kamara Másodfokú Fegyelmi tanácsa (a továbbiakban: másodfokú fegyelmi tanács) 2019. november 6-ra tárgyalást tűzött ki, melyről az eljárás alá vont ügyvédet és az országos vezető fegyelmi főbiztost (a továbbiakban: fegyelmi főbiztos) szabályszerűen idézte.

12. A fegyelmi főbiztos 2019. augusztus 10-én kelt beadványában, reflektálva a fellebbezésben foglaltakra is, az elsőfokú határozat helybenhagyását, valamint az eljárás alá vont ügyvédnek a másodfokú eljárás során felmerült költségekre történő kötelezését indítványozta. Érdemben kifejtette: a panaszolt levél tartalmából nem állapítható meg pontosan, hogy mennyiben vonatkozik a múltra és mennyiben a jövőre, a kétértelmű megfogalmazás szerint azonban mégis az világlik ki belőle, hogy a panaszos a múltban tanúsított az eljárás alá vont ügyvéd által utalt, zaklató,

rágalmazó magatartást. Álláspontja szerint a levél tartalma nem is vonatkozhat csupán a jövőre, mert annak tartalma a múlt nélkül nem is értelmezhető. Utalt továbbá arra, hogy a levél – a címzésből következően – a panaszos kft-jéhez érkezett, annak munkatársai megismerték a tartalmát, ami valóban sérelmes lehet a panaszos számára.

13. A másodfokú fegyelmi tárgyaláson az fegyelmi főbiztos az indítványában foglaltakat fenntartotta. Az eljárás alá volt ügyvéd a fellebbezésében foglaltakat ugyancsak fenntartva indítványozta az eljárás megszüntetését. A korábbi beadványában foglaltakat azzal egészítette ki, hogy a panaszosnak küldött beadványában a személyiségi jogsértésre vonatkozó álláspontját is felvázolta, amit az érintett nem is kifogásolt. Ugyanakkor ez logikailag szorosan összefügg a büntetőjogi okfejtésre vonatkozó álláspont kifejtésével. Kérdésre előadta továbbá, hogy az ügyvel kapcsolatban más eljárás nem indult vele szemben.

II.

Az elsőfokú fegyelmi tanács által megállapított tényállás és jogi indokolás összefoglalása

14. Az elsőfokú fegyelmi tanács által megállapított tényállás szerint az eljárás alá vont ügyvéd 2018 októberében ügyfelei, A.B. és C.D. megbízásából felszólító levelet küldött a panaszosnak. A levél tartalma alaptalan, hangvétele sértő, mivel önbíráskodás, zaklatás rágalmazás és becsületsértés bűncselekmények vonatkozásában büntetőeljárások lehetséges megindítását helyezi kilátásba. A levélben nem tüntette fel, hogy a panaszos mely múltbeli magatartása lehetne esetleg alkalmas arra, hogy a fentiekben írt bűncselekmények bármelyikének törvényi tényállását kimerítené, a levél ebben az értelemben nem volt megalapozott.

15. Jogi indokolásában az elsőfokú fegyelmi tanács kifejtette, hogy az eljárás alá vont ügyvéd ezzel a magatartásával megsértette az Etikai Szabályzat 13.1. és 13.3.a) pontjait, s ezzel az Üttv 107. § a) pontja szerinti fegyelmi vétséget követett el. Az elsőfokú fegyelmi tanács álláspontja szerint a fegyelmi eljárás alapjául szolgáló levél panaszosnak történő megküldésekor az eljárás alá vont ügyvéd megszegte az ügyvédi tevékenység gyakorlójával szemben fennálló azon elvárást, mely szerint az ügyvédnek mindazokkal szemben, akikkel eljárása során kapcsolatba kerül, kellő megbecsülést és tiszteletet kell megadnia, nyilatkozatait, beadványait és perbeszédét jogilag megalapozottan, igényesen kell elkészítenie és előadnia. Abban formában ugyanis nem megengedett büntetőjogi hátrány kilátásba helyezése ahogyan ezt a levél tartalmazza, mivel hiányzik annak jogi levezetése, hogy az eljáró ügyvéd a panaszos mely magatartását tekinti olyannak, mint amely büntetőjogi szankcióval sújtható.

III.

A másodfokú fegyelmi eljárás

16. Az eljárás alá vont ügyvéd fellebbezése az alábbiak szerint nem alapos.

17. A másodfokú fegyelmi tanács az elsőfokú fegyelmi testület által megállapított tényállást – részben a már az elsőfokú eljárásban is rendelkezésre álló iratok tartalma alapján, részben pedig bizonyítást felvéve – a személyi körülményeket érintően – az alábbiakkal egészítette ki. Az eljárás

alá vont ügyvéd 2004. július 2-től ügyvéd, a Veszprémi Ügyvédi kamara tagja. Nős családi állapotú, két kiskorú gyermeke van. Havi jövedelme kb. 200000 Ft. Az így kiegészített tényállás a továbbiakban a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

18. A jogi indokolás körében a másodfokú fegyelmi tanács – az egyébként alapvetően a felülbírálat során is irányadónak tekintett – elsőfokú határozatban foglaltaktól részben eltérő álláspontra helyezkedett, s ennek megfelelően az alábbiak szerint szükségesnek tekinti azt kiegészíteni, illetve pontosítani.

19. Az Üttv. 107. §-a szerint az ügyvédi tevékenység gyakorlója fegyelmi vétséget követ el, ha tevékenysége során a jogszabályok, a Magyar Ügyvédi Kamara Alapszabálya, a területi kamarák alapszabálya vagy az etikai szabályzat szerinti kötelességeit szándékosan vagy gondatlanságból megszegi, vagy az ügyvédi tevékenységen kívüli szándékos vagy gondatlan magatartásával az ügyvédi hivatás tekintélyét súlyosan veszélyezteti. Az 1. § (3) bekezdése magatartási szabályként rögzíti az ügyvédi tevékenység jogszabályokban foglaltak szerinti gyakorlását, az (5) bekezdés pedig ennek inverzeként előírja a jogszabály megkerülésének, a jogszabályba ütközésnek, az ilyen jogügyletben való közreműködésnek a tilalmát.

20. A fentiekből következően az Etikai Szabályzat az Üttv. tekintetében keretkitöltő szabálynak minősül; különös tekintettel azokra a rendelkezésekre, amelyek az ügyvédi tevékenység minőségére, tartalmára és a hatóságokkal, valamint a külső szereplőkkel, illetve más ügyvédekkel szemben tanúsítandó magatartásra, eljárási rendre vonatkoznak. Ennek megfelelően az Etikai Szabályzat 1.1. pont szerint a szabályozási tárgyköre kettős. Az ügyvédi törvényben meghatározott magatartási szabályokon túl

- egyrészt általában véve meghatározza az ügyvédi tevékenység gyakorlására vonatkozó magatartási normákat [1.1. pont a) alpont],
- másrészt a 13. pontban rögzíti azon elvárásokat, amelyek súlyos megsértése fegyelmi vétséget képez azokban az esetekben, ha megsértésük az ügyvédségbe vetett közbizalom megingatására vagy az ügyvédi hivatás méltóságának megsértésére alkalmas [1.1. pont b) alpont].

21. Az Etikai Szabályzat az általános magatartási szabályok között, az ellenérdekű féllel történő ügyvédi kapcsolattartás körében a **11.5. alpontban** leszögezi, hogy az ennek során született beadványok nem tartalmazhatnak kirekesztő, emberi méltóságot sértő megállapításokat és közléseket. Az ügyvédi tevékenység gyakorlójával szembeni etikai elvárásokra vonatkozó **13. fejezet 13.5. alpontja** rögzíti, hogy az eljáró ügyvéd tevékenysége során távol tartja magát a felek személyes ellenszenvéből fakadó vitáktól és ügyfeleit is hasonló magatartásra ösztönzi. Ez áll összhangban a Preambulumban az ügyvédi hivatás alapelvei és alapértékei között a d) pontban kiemelt, a hivatás méltóságára és becsületére vonatkozó alaptétellel is.

22. A jelen eljárásban nem önmagában azt kellett tehát vizsgálni, hogy az eljárás alá vont ügyvéd az eljárása során olyan súlyosan megsértette-e az Etikai Szabályzat rendelkezéseit, ami eléri a fegyelmi vétség szintjét, hanem azt is, hogy magatartása akár ettől függetlenül is, sérti-e az Üttv. fentiekben felhívott rendelkezéseiben foglaltakat.

23. A panaszban foglaltakra, az eljárás alá vont ügyvéd védekezésére, valamint az e körben általában is tapasztalható, az ügyfelek között is terjedő félreértésekre figyelemmel, a másodfokú fegyelmi tanács mindenekelőtt elvi élel arra kíván rámutatni, hogy a jogszabályok és a speciális ügyvédi szabályzatok keretei között, az ellenérdekű féllel képviselőjén keresztül vagy ennek hiányában közvetlenül folytatott ügyvédi kommunikáció nem hogy nem tilos, hanem egyenesen a hatékony és tisztességes ügyvédi tevékenység hagyományos eszköztárába tartozó eljárás, módszer, feladat-ellátás, ügymegoldást segítő stratégia és technika. A kapcsolatfelvétel és kapcsolattartás módját az Etikai Szabályzat 2.1., 11.1., 11.2., 11.3, 11.4. 11. 7., 11.9., 11.10. pontjai részletesen szabályozzák, így ennek legitim eszközként való elismeréséhez kétség sem férhet.

24. Az ellenérdekű felek között az ügyvéd gyakorta kríziskommunikációt folytat, a jogaiban, helyzetében, integritásában, reputációjában sértett fél képviseletében. Az érdekkülönbségekből következő problémák kezelésének (még desperált felek között is), a jogvita kölesönös előnyökön nyugvó végleges lezárásának, a per és a hatóságok közreműködése elkerülésének kétség kívül fontos eleme az írásbeli vagy szóbeli ügyvédi fellépés. Ennek – az ügy jellegétől függően – egyaránt része lehet a félreértéseket eloszlató, információhiányt pótoló vagy a felek közötti negatív helyzet feldolgozásában nélkülözhetetlen, határozott, egyértelmű, számos esetben félreérthetetlenül adott magatartás követésére vagy attól való tartózkodásra vonatkozó felszólításokat közvetítő megnyilvánulás. A képviselt fél álláspontjának konzisztens kifejtésére, elvárásainak koordinált összefoglalására szorítókozó tiszteletet kiváltó, higgadt szóbeli vagy írásbeli jogászai fellépés sok esetben már önmagában is azt közvetíti, hogy a képviselt fél mögött hatékony, szakszerű, felkészült és az ügyfél iránti hűséget (egy másik nagyon fontos etikai követelményt) komolyan vevő képviselő áll, ami az ellenérdekű felet is megfontolt magatartásra ösztönözheti.

25. Mindezt a fegyelmi eljárás tárgyát képező ügyre adaptálva a másodfokú fegyelmi tanács jogi álláspontja szerint egyfelől az ellenérdekű féllel való, a saját ügyfél érdekeinek védelmére irányuló, írásbeli megkeresésében testet öltő ügyvédi fellépés ténye tehát önmagában semmilyen etikai vagy fegyelmi vétséget nem valósít meg. Másfelől az is megállapítható, hogy az eljárás alá vont ügyvéd által elküldött levélnek azon része, amely a pénzügyi vitának a képviselt ügyfeleken kívül eső természetére és ennek a ténynek a tudomásul vételére hív fel, szintúgy nem képez sem etikai, sem fegyelmi vétséget. Ebben a körben az Etikai Szabályzatnak az elvi tételeket leszögező: 2.2. pontjának második fordulója és 2.3. pontja az irányadó, amely szerint az ügyvéd az ügyfél tényelődásainak szem előtt tartásával jár el, védelmet ellátó ügyvéd pedig a védelem előadásához kötve van.

26. Az elsőfokú fegyelmi határozat sem a fentieket, hanem a levél azon további részét kifogásolta, amely a kilátásba helyezett következményekre vonatkozik. Az elsőfokú fegyelmi tanács – helyesen – ezt sem absztrakt módon, önmagában a kilátásba helyezett fejleményeket kifogásolva tette. Azt róta fel, hogy a hatóságok és a bíróság előtti fellépésre történő utalás indokai nem kerültek megalapozott kifejtésre, nem azonosíthatóak a levélben felsorolt súlyos bűncselekmények miatti feljelentést és polgári jogi szankciót megalapozó panaszosi magatartás elemei. Ez pedig így, olyan súlyos hátrány kilátásba helyezése a panaszos számára, ami fenyegető jellegű, és jövőbeni, az igényei érvényesítésével kapcsolatos magatartását pusztán az általános fenyegető jellegre alapozva kívánja befolyásolni.

27. A másodfokú fegyelmi tanács álláspontja szerint nem önmagában annak, az elsőfokú fegyelmi határozat jogi indokolásában kifejtett körülménynek van relevanciája, hogy az ügyvédi levélben önbíráskodásként, zaklatásként, személyiségi jogi jogsérelemként aposztrofált panaszosi magatartások a múltra vagy a jövőre vonatkoznak-e. Ebben a körben – a fegyelmi eljárás bizonyítási anyagára, köztük éppen az eljárás alá vont ügyvéd védekezésében foglaltakra figyelemmel – a másodfokú tanács osztotta a fegyelmi főbiztos indítványában foglalt azon okfejtést, amely szerint a panaszos jövőbeni vélelmezett magatartása mindenképpen a felek múltbeli kapcsolatában gyökerezik, máskülönben a levélben foglaltaknak nem is lenne értelme. Valamiből ugyanis következtetést kellett levonnia az eljáró ügyvédnek, amikor megfogalmazta azt az ügyféli aggodalmat, hogy a panaszos jövőbeni magatartása megvalósíthat súlyos bűncselekményeket és személyiségi jogi jogsértést. Erre utalnak egyébként a bizonyítékok közül a tényvázlatban foglaltak, s az eljárás alá vont ügyvéd többszöri, részletes írásbeli védekezését tartalmazó iratok is, amelyeket a fegyelmi tanács mind első, mind másodfokon eljárva a tényállás megállapításakor elfogadott. (Megjegyzendő: sokkal súlyosabb lenne az adott etikai, fegyelmi vétség megítélése akkor, ha a levél tartalmának eleve semmiféle, az ügyfelek félelmét akár csak szubjektíve is megalapozó előzménye nem lett volna felderíthető és ezt a tényállás nem rögzíti. Az előzményekre vonatkozóan így viszont az Etikai Szabályzatnak, a már hivatkozott 2.2. pontja az irányadó.)

28. A panaszos számára megküldött ügyvédi felszólítás úgy tartalmaz azonban jövőbeni, vélelmezett bűncselekmények elkövetésével és személyiségi jogsértésekkel kapcsolatos, a panaszosnak címzett, az ezektől való tartózkodásra felhívó kitételeket, hogy azok mögül hiányzik – a nem jogász ellenérdekű fél számára is közérthető – azon indokolás, amely megjelölné, hogy mely tevékenysége veti fel ennek lehetőségét, a képviselt ügyfelek ettől való félelmét.

29. A felszólító levélben a panaszossal szemben mind az önbíráskodásra, mind a zaklatásra a büntető törvénykönyvről szóló 2012. C. törvény (a továbbiakban: Btk.) kontextusára alapozóan történik utalás, egyértelműen ezek miatti büntetőeljárás kilátásba helyezését rögzítve. Mindezt azonban az ügyvédi felszólító levél anélkül tartalmazza azonban, hogy a panaszossal legalább e két célzatos bűncselekmény (222. §, 368. §) alaptényállási elemeire, minősítő körülményeire, de minimálisan a célzatra vonatkozóan tartalmazna olyan okfejtést, ami a konkrét ügyben a panaszos oldalán ezeknek a Btk. szerinti tiltott magatartásoknak a megvalósítását meghatározná.

30. Az a bizonyítékok alapján nem vitás, hogy a panaszos és a képviselt felek között valamiféle pénzügyi természetű konfliktus van, ám azt megtiltani az ellenérdekű félnek sem lehet, hogy törvényes eszközökkel követelje a szerinte őt illető járandóságot. Nem a képviselt ügyfél szubjektív álláspontja határozza meg azt sem, hogy ezek a bűncselekmények megvalósulnak-e, hanem az, hogy a Btk. szerinti törvényi tényállási elemek (erőszaknak, fenyegetésnek a Btk. és a joggyakorlat szerinti tartalma) az elkövetői oldalon megállapítható-e. Az még sem nem zaklatás, sem nem önbíráskodás, ha valaki az ellenérdekű fél szerint nem jogos juttatást igényel, akkor sem, ha ezt a követelés teljesítésére kötelezni kívánt fél számára kínos vagy kellemetlen, rosszul érinti, még akkor sem, ha a követelést támasztó viselkedése nem konvencionális, tiszteletlen, faragatlan, durva, fölényes, leereszkedő, nem rezonábilis, stb. Ezen viselkedés-jellemzők – a körülményektől függően – megvalósíthatnak esetleg egyéb jogsértő, akár büntető-, akár szabálysértési jogkövetkezménnyel

járó vagy polgári jogi felelősséget megalapozó cselekményt, de ettől még nem minősülnek sem zaklatásnak, sem – az alapesetben is súlyos szabadságvesztéssel fenyegetett – önbíráskodásnak. [Mi több, az önbíráskodás tényállásának (3) bekezdése jogellenességet kizáró okként ismeri el a jogos önhatalmat, aminek gyakorlatát a töretlen büntető ítélkezési gyakorlat tartalmazza, tehát még az önhatalommal történő fellépés sem feltétlenül tiltott.] Mindkét törvényi tényállás félelemkeltő, fenyegető (sőt erőszakos) tényállási elemek megvalósulásának követelményét tartalmazza, amelyeknek a jelen esetben a panaszos által tanúsított mibenlétére, a panaszos ilyen irányú cselekvőségére, ezzel kapcsolatos tetteire, ténykedésére, fellépésére, viselkedésére a panaszolt levél semmilyen utalást, kitétel, vonatkoztatást nem tartalmaz, miként azt sem, hogy esetlegesen a panaszosnak mely múltbeli magatartása adott okot arra, hogy a felhívott bűncselekmény elkövetésétől a képviselt felek alappal tartsanak. Ilyen – valós – tények hivatkozásának, megalapozott kifejtésének hiányában viszont a panaszos – a levélben körül nem írt, fel nem ismerhető – a büntetőjogilag értékelendő magatartására vonatkozó állítást joggal tartotta az emberi méltóságát sértőnek és indokolatlannak.

31. Tény, hogy a képviselt fél előadása az Etikai Szabályzat 2.2. pontja második fordulata szerint igazodási pont az eljáró ügyvéd számára, ám ugyanezen rendelkezés első fordulata tartalmazza azt is, hogy ennek tükrében az eljáró ügyvéd jogilag felkészülten jár el. Ebből következően a félnek mások magatartására vonatkozó minősítése az ügyvédet nem köti, az ügyfél szubjektív érzete nem irányadó a jogi eszközök alkalmazása, az ezekkel való fellépésekor. Mi több, éppen a fegyelmi vétséget is önállóan megalapozó, az Etikai Szabályzat 13.2. pontja szerint az ügyvédi tevékenység gyakorlója köteles az ügyfele figyelmét felhívni a bírósági és hatósági eljárások szabályaira, a 13.5. pontja szerint pedig az ügyfelei magatartására is ösztönző hatást gyakorol.

32. Mindebből következően amikor az ügyvéd, ügyfele érdekében eljárva – bárki számára – konkrét, nevesített bűncselekmények miatti büntető feljelentéssel járó hátrány alkalmazását helyezi kilátásba, a rendelkezésére álló adatok és lehetőségek szerint (például az ügyfél alapos kikérdezésével, iratok beszerzésével) köteles meggyőződni arról, hogy az ezzel érintett személy magatartása ténylegesen megalapoz olyan cselekményt, amikor a feljelentés megtétele egyáltalán – reálisan – számításba jöhet. Mások magatartásának, véleményének, viselkedésének alakítását célzó büntető feljelentés kilátásba helyezése ugyanis mind a büntető, mind a civilisztikai joggyakorlat szerint – bármely tényálláshoz kötően – objektíve (az általános társadalmi megítélés tükrében) a súlyos hátrány fogalma alá szubszumálandó, még akkor is, ha egyébként ez (ti. a büntető eljárás kezdeményezése) egyébként tökéletesen jogszerű magatartás. Az ügyvédi szakmai etika ezért megkívánja, hogy a bűncselekményt objektíve megalapozó magatartások az ellenérdekű felekkel folytatott kommunikáció keretében akkor is világosan és közérthetően kifejtésre kerüljenek, ha egyébként a képviselt ügyfelek szándéka éppen abban áll, hogy lehetőséget adjanak a feljelentés mellőzésére és a mindig súlyos büntetőjogi eszközök igénybevételére és a konfliktus megoldására.

33. A jogi indokolás fentiekkel történő kiegészítéséből következően a másodfokú fegyelmi tanács megállapította, hogy az eljárás alá vont ügyvéd magatartása – helyesen – az Etikai Szabályzat 11.5. pontjába, 13. 5. pontjába ütközően az etikai elvárások súlyos megsértésének minősül és ezen túlmenően is az Üttv. 1. § (3) bekezdésébe ütközően a 107. § a) pontja szerint fegyelmi vétséget valósított meg. Az Etikai Szabályzatnak elsőfokú határozatban felhívott pontjai [13.1. és 13.3.a)

pontjai] a másodfokú fegyelmi tanács szerint nem helytállóak, tekintve, hogy az azok az ügyvéd és a hatóságok, illetve bíróságok érintkezésére vonatkoznak, a panaszos pedig nem esik ezek hatálya alá. Szintúgy nem irányadó továbbá az Üt. 37. § a) pontjában foglaltak, minthogy a fegyelmi eljárás az Üttv. 107. § a) pontjának hatálya alá esett, így ennek felhívását a másodfokú tanács a határozat rendelkező részéből is mellőzte.

34. A felülbírálat során a másodfokú tanács a kiszabott joghátrány tekintetében egyetértett az első fokon eljáró fegyelmi testülettel. Az elsőfokú határozat azonban tévesen jelölte meg az alkalmazott szankciót, minthogy annak helyes megnevezése a FESZ 30. § (1) bekezdés a) pontja szerint: írásbeli megrovás. Így a kiegészített tényállásra és jogi indoklásra is fegyellemmel a másodfokú fegyelmi tanács a határozatot a FESZ 43. § (1) bekezdésében foglaltakra is fegyellemmel a 42. § (1) bekezdése alapján ebben a részében megváltoztatta. A FESZ 45. § (1) bekezdése szerint rendelkezett továbbá a másodfokú eljárás költségeinek viseléséről.

Budapest, 2019. november 6.

Magyar Ügyvédi Kamara 4. számú másodfokú fegyelmi tanácsa

A határozat jogerős és 2020. január 20. napján végrehajtható.